

STUDIEORDNING
for
Den sociale diplomuddannelse
Januar 2018

Indhold

1	Indledning.....	3
2	Uddannelsens formål.....	3
3	Uddannelsens varighed	4
4	Uddannelsens titel	4
5	Adgangskrav.....	4
6	Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold.....	4
7	Afgangsprojekt.....	7
8	Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse	8
9	Prøver og bedømmelse	8
10	Merit.....	9
11	Censorkorps	9
12	Studievejledning	9
13	Overgangsordninger	9
14	Retsgrundlag	9
Bilag 1	Obligatoriske moduler.....	10
	Modul Ob1: Videnskabsteori og teorier om sociale forhold	10
	Modul Ob2: Projekt- og udviklingsarbejde, dokumentation og evaluering	11
Bilag 2	Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område	12
	Modul Vf2: Tilgange og metoder i det tværprofessionelle/tværasektorielle samarbejde	12
	Modul Vf3: Teorier og modeller for kommunikation.....	13
	Modul Vf4: Teorier og perspektiver på supervision som metode i socialt arbejde	14
	Modul Vf5: Metoder i supervision indenfor socialt arbejde	15
	Modul Vf6: Praktikvejledning for socialrådgivere	16
	Modul Vf7: Tværprofessionelt samarbejde i relation til udsatte børn og unge	17
	Modul Vf8: Omsætning og implementering af teori og metode i socialt arbejde	18
	Modul Vf9: Vejledning, undervisning og udvikling i seksualvejledningen.....	19
	Modul Vf11: Seksuelle overgreb	20
	Modul Vf12: Inklusions- og eksklusionsprocesser for socialt udsatte børn, unge og/eller voksne	22
	Modul Vf14: Problemstillinger og teoretiske perspektiver i relation til en udvalgt målgruppe....	22
	Modul Vf15: Udvalgte metoder i socialt arbejde i relation til en udvalgt målgruppe	23
	Modul Vf16: Perspektiver på socialt arbejde i relation til æresrelaterede konflikter	24
	Modul Vf17: Vidensbaseret socialt arbejde	25
	Modul Vf18: Teorier og metoder i det boligsociale arbejde	27
	Modul Vf19: Teorier og metoder til forebyggelse af radikalisering.....	28
	Modul Vf20: Teorier og modeller for samskabelse	29
	Modul Vf21: Psykosocial rehabilitering	30
	Modul Vf22: Teorier og modeller for gruppetudier	31
Bilag 3	Uddannelsesretninger og retningspecifikke moduler	33
	Uddannelsesretning: Børn og unge	33
	Modul Rs1: Teorier i socialt arbejde med udsatte børn og unge	34
	Modul Rs2: Metoder i socialt arbejde med udsatte børn og unge	35

Uddannelsesretning: Demens	36
Modul Rs3: Demens, omsorg og aktivitet	36
Modul Rs4: Demens, jura og etik	37
Uddannelsesretning: Seksualvejledning.....	38
Modul Rs5: Teoretiske begreber og perspektiver i seksualvejledning	39
Modul Rs6: Metoder i seksualvejledning	40
Uddannelsesretning: Rusmiddel.....	41
Modul Rs7: Socialt arbejde på rusmiddelområdet, udvalgte socialfaglige problemstillinger og teoretiske perspektiver	42
Modul Rs8: Metoder i socialfagligt arbejde på rusmiddelområdet.....	43
Uddannelsesretning: Integration og interkulturelt socialt arbejde.....	44
Modul Rs9: Integration af migranter.....	44
Modul Rs10: Interkulturelt socialt arbejde	45
Uddannelsesretning: Inddragelse og samtaler med børn, unge og familier	47
Modul Rs11: Inddragelse af børn, unge og familier	48
Modul Rs12: Samtaler med børn, unge og familier	49
Bilag 4 Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse	50
4.1 Generelle bestemmelser.....	50
4.2 Prøveformer	50
4.3 Særlige forhold.....	53

1 Indledning

Den sociale diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VfV-loven) og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Uddannelsen hører under det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af Den sociale diplomuddannelse:

- Professionshøjskolen Metropol
- Professionshøjskolen University College Lillebælt
- Professionshøjskolen University College Syddanmark
- Professionshøjskolen VIA University College
- Professionshøjskolen Absalon

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Studieordningen har virkning fra Januar 2018:

2 Uddannelsens formål

Formålet med Den sociale diplomuddannelse er at give deltagere med praktisk erfaring en teoretisk viden om og forståelse for centrale socialfaglige temaer, den samfundsmæssige kontekst for socialt arbejdes praksis samt opdateret viden om og erfaring med anvendelse af forskellige metoder i socialt arbejde.

Uddannelsen sigter mod at uddanne den studerende til at forbinde teori, videnskabelig analyse og refleksion med konkrete problemstillinger i socialfaglig praksis. Det er endvidere uddannelsens formål at skabe grundlag for, at den studerende kan igangsætte udviklingsarbejde internt i organisationen og i et tværfagligt/tværsektorielt perspektiv.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

3 Uddannelsens varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System).

ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases, samt eksaminer og andre bedømmelser.

4 Uddannelsens titel

Den sociale diplomuddannelse giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen Diplom i Socialt arbejde (Soc.d), og den engelske betegnelse er Diploma of Social Work.

5 Adgangskrav

Adgang til optagelse på Den sociale diplomuddannelse eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU) samt at ansøger har mindst 2 års relevant erhvervserfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i § 15 a i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

6 Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

Den sociale diplomuddannelse er inddelt i uddannelsesretninger og er modulopdelt. Den studerende kan gennemføre diplomuddannelsen rettet mod en faglig videreuddannelse svarende til en af uddannelsesretningerne – eller gennemføre uddannelsen uden retning med en valgfri specialisering på tværs af valgfrie moduler og uddannelsesretninger.

Uddannelsens mål for læringsudbytte:

Viden

- Viden om og forståelse af det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder samt relationen til praksis
- Kan reflektere over disse teories og metoders anvendelse i og betydning for praksis
- Opnår viden om relevant forskning og kan reflektere over anvendelse af forskningsresultater på området

Færdigheder

- Anvende teorier og metoder til analyse af praktiske og teoretiske problemstillinger
- Undersøge, beskrive og vurdere relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde
- Begrunde valg af metoder og handlinger i konkrete socialfaglige problemstillinger
- Formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejdssammenhænge
- Indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar indenfor rammerne af en socialfaglig professionel etik
- Udvikle egen socialfaglige praksis og tage initiativ til udvikling af arbejdspladsens praksis

Uddannelsens struktur

Den sociale diplomuddannelse omfatter to obligatoriske moduler, på henholdsvis 10 og 5 ECTS-point samt et afgangspjækt svarende til 15 ECTS-point, der afslutter uddannelsen. De obligatoriske moduler er fælles uafhængig af om den studerende vælger Den sociale diplomuddannelse med uddannelsesretning eller med valgfri specialisering, og de obligatoriske moduler skal sammen med retningspecifikke og/eller valgfrie moduler gennemføres og bestås før eksamen på afgangspjæktet.

Uddannelsen er tilrettelagt med 6 uddannelsesretninger, hvoraf den studerende kan vælge én med henblik på retningsbetegnelse.

Vælger den studerende ikke mindst 20 ECTS-point inden for én uddannelsesretning, gennemføres uddannelsen som Den sociale diplomuddannelse med valgfri specialisering (uden retning).

Enkeltstående moduler

Hvert modul er en afgrænset faglig enhed, der kan studeres selvstændigt. Illustration af diplomuddannelsens struktur:

Diplomuddannelse m. uddannelsesretninger

Obligatorisk modul 10 ECTS
Retningspecifikt modul 10 ECTS
Retningspecifikt modul 10 ECTS
Valgmodul/er (å 5 eller 10 ECTS) 10 ECTS
Obligatorisk modul 5 ECTS
Afgangspjækt 15 ECTS

Diplomuddannelse m. valgfri specialisering

Obligatorisk modul 10 ECTS
Valgmoduler 30 ECTS
Obligatorisk modul 5 ECTS
Afgangspjækt 15 ECTS

Obligatoriske moduler jf. bilag 1

Uddannelsens obligatoriske moduler, der er fælles for alle studerende, uanset uddannelsesretning, omfatter i alt 15 ECTS-point.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler henvises til bilag 1.

Valgfrie moduler jf. bilag 2

Uddannelsen omfatter valgfrie moduler, der for den enkelte studerende skal udgøre i alt 10-30 ECTS-point.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område henvises til bilag 2.

Den studerende der vælger Den sociale diplomuddannelse med valgfri specialisering (dvs. uden retning) kan også vælge retningsspecifikke moduler som et eller flere af pågældendes valgfrie moduler.

Den studerende kan desuden vælge moduler fra andre diplomuddannelser, dog højst 15 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af moduler uden for uddannelsens faglige område.

For den studerende der har valgt Den sociale diplomuddannelse med valgfri specialisering (dvs. uden retning) udgør valgfrie moduler 30 ECTS-point. For den studerende der har valgt Den sociale diplomuddannelse med retning udgør valgfrie moduler 10 ECTS-point, og disse kan vælges fra andre diplomuddannelser.

Uddannelsesretninger jf. bilag 3

Uddannelsen omfatter 6 uddannelsesretninger, hvoraf den studerende kan vælge én. Hver uddannelsesretning er sammensat af et antal retningsspecifikke moduler, der for den enkelte studerende samlet skal omfatte 20 ECTS-point.

For uddybende beskrivelser af uddannelsesretningerne, deres mål for læringsudbytte og retningsbetegnelse samt titel, læringsmål, indhold og omfang af de retningsspecifikke moduler henvises til bilag 3.

Afgangsprojekt

Afgangsprojektet på 15 ECTS-point afslutter uddannelsen. Afgangsprojektet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Afgangsprojektets emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område og formuleres, så eventuelle valgfag uden for uddannelsens faglige område inddrages. Institutionen godkender emnet.

Forudsætningen for indstilling til prøve i afgangprojektet i Den sociale diplomuddannelse er, at alle moduler er bestået, inden afgangprojektet indleveres til bedømmelse, og at moduler svarende til mindst 10 ECTS-point er afsluttet med ekstern prøve.

Afgangsprojektet afsluttes med ekstern prøve.

Det påhviler den studerende at dokumentere, at de opfylder disse krav.

7 Afgangprojekt

Engelsk titel: Final project

Formål:

At den studerende gennem udarbejdelse af et projekt fordyber sig i et afgrænset relevant emne, der afspejler uddannelsens/uddannelsesretningens formål.

Indhold:

- Integration af praksiserfaring, teori og udviklingsorientering
- Udvælgelse, analyse, diskussion og vurdering i f.t. udvalgte problemstillinger
- Formidling af komplekse problemstillinger
- Udvikling af egne professionelle praksisnære kompetencer

Læringsmål for afgangprojektet:

Viden

- Forståelse af teorier om udviklingsarbejde, forsknings- og undersøgelsesmetoder samt evaluering i socialt arbejde
- Forståelse af det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder samt relationen til praksis
- Reflektere over disse teoriers og metoders anvendelse i og betydning for praksis i socialt arbejde

Færdigheder

- Anvende teorier og metoder til analyse af praktiske og teoretiske problemstillinger i socialt arbejde
- Mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse indenfor eget faglige område (jf. målbeskrivelse under de enkelte moduler)
- Mestre undersøgelsesmetoder i relation til relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde, herunder evaluering
- Formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger i socialt arbejde
- Påtage sig ansvar for igangsættelse af udviklingsarbejde internt i organisationen og i et tværfagligt/tværasektorielt perspektiv indenfor rammerne af en professionel etik
- Udvikle egen praksis i relation til en valgt retning eller specialisering

Udarbejdelse af afgangprojekt:

Afgangprojektet skal være problemorienteret og forankret i praksis og skal omhandle et relevant emne indenfor uddannelsens målsætning.

Der lægges vægt på en systematisk behandling af en udvalgt problemstilling, omfattende såvel problemidentificering, analyse, teoretisk perspektivering og konkrete handleanvisninger, herunder muligheder for udviklingsarbejde.

I projektet kan den studerende udføre egen empiri i form af undersøgelser, evalueringer og lignende.

Projektet kan udføres i grupper eller individuelt.

Den studerende vil modtage vejledning i projektperioden.

Betingelser for godkendelse af emnevalg, vejledning, information om vejledertimer m.v. vil fremgå af udbyderinstitutionens studiemateriale.

Bedømmelse

Afgangsprojektet afsluttes med en ekstern prøve.

8 Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningens indhold er lagt an på, at den faglighed, som de studerende repræsenterer, inddrages direkte i undervisningen og danner udgangspunkt for et tværfagligt samarbejde mellem de studerende og mellem de studerende og underviserne.

Pædagogisk sigtes der mod en undervisning, der er tilrettelagt sådan, at den bevæger sig fra et overordnet teoretisk niveau mod et mere konkret praksisniveau. Den pædagogiske form tilsiger, at den studerende opnår viden på en lang række områder samtidig med, at den studerendes viden fra praksis styrkes via træning i videnskabelig og tværfaglig analyse og metode. Der lægges vægt på, at de studerendes egne erfaringer inddrages i undervisningen med henblik på at styrke den studerendes faglige og personlige udvikling.

De mere konkrete undervisnings- og arbejdsformer fremgår af institutionernes studieplaner for Den sociale diplomuddannelse.

Evaluering

Formålet med evaluering er at dokumentere og udvikle kvaliteten af uddannelsen. Evalueringen sigter mod at kvalificere de studerendes læring såvel teoretisk som professionsfagligt.

Udbyderinstitutionen fastlægger selv omfang og struktur.

9 Prøver og bedømmelse

Alle moduler i diplomuddannelsen afsluttes med eksamen/prøve med bedømmelse efter gældende karakterskala i karakterbekendtgørelse.

Minimum 25 ECTS point, herunder afgangsprøvet, skal afsluttes med eksterne prøver.

Det påhviler den studerende at dokumentere, at de opfylder disse krav.

Det første obligatoriske modul, Videnskabsteori og teorier om sociale forhold, bedømmes med ekstern censur.

Den studerende er automatisk tilmeldt prøverne, som ikke kan afmeldes. Det gælder ikke ved dokumenteret sygdom og barsel eller hvis den studerende har fået dispensation begrundet i usædvanlige forhold.

Bedømmelsesformerne er mundtlige eller skriftlige eller en kombination af disse. For alle prøver skal der foreligge kriterier og rammer, disse præsenteres i udbyderinstitutionens studiemateriale. Hver prøve består for sig. Beståede prøver kan ikke tages om.

Eksamensbevis for det enkelte modul udstedes af udbyderinstitutionen til den studerende. Den udbyder, hvor den studerende indstiller sig til afgangsprøvet, udsteder et samlet bevis for hele uddannelsen suppleret med et Diploma Supplement.

Forudsætningen for indstilling til prøve i afgangsprøvet i Den sociale diplomuddannelse er at moduler svarende til 45 ECTS-point er beståede, inden afgangsprøvet indleveres til bedømmelse.

10 Merit

Beståede uddannelseselementer fra anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse kan efter udbyderinstitutionens afgørelse i det enkelte tilfælde træde i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af Bekendtgørelse om diplomuddannelser. Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

11 Censorkorps

Den sociale diplomuddannelse benytter det af Uddannelses- og Forskningsministeriets godkendte censorkorps for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde.

12 Studievejledning

Studievejledning skal støtte den studerende i uddannelsesforløbet fra valg af uddannelse til gennemførelse af uddannelsen og forudsætter aktiv henvendelse fra både studievejleder og studerende.

Hensigten med studievejledning er at hjælpe den studerende til at skabe gennemsigtighed i uddannelsen og øge muligheden for at træffe begrundede valg i forhold til egen læring og trivsel.

13 Overgangsordninger

Udbyderinstitutionerne er forpligtede til at sikre, at de studerende kan færdiggøre deres uddannelse. Der er udarbejdet overgangsordning, som sikrer dette, og der tilbydes vejledning.

Der tilbydes særlige forløb i tilknytning til den enkelte studerendes afgangsprøvet, således at det sikres, at det samlede studieforløb for den enkelte studerende udgør minimum 60 ECTS-point.

14 Retsgrundlag

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- 1) Bekendtgørelse om diplomuddannelser
- 2) Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne
- 3) Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- 4) Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser
- 5) Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse
- 6) Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelse for voksne

Retsgrundlaget kan læses på adressen www.retsinfo.dk

Bilag 1 Obligatoriske moduler

Læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler:

Modul Ob1: Videnskabsteori og teorier om sociale forhold

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Theory of science and theories concerning social conditions*

Formål:

At den studerende bliver i stand til at forbinde videnskabelig analyse og refleksion med konkrete problemstillinger i socialt arbejdes praksis samt opnår forståelse for sociale og samfundsmæssige forhold, der påvirker udviklingen af socialt arbejdes praksis.

Målet er endvidere, at den studerende får kendskab til og forståelse for professionsrelevant forskning og kan reflektere over videnskabsidealer i en professionskontekst, samt magt og etik i relation til socialt arbejde.

Indhold:

- Videnskabsteoretiske grundpositioner
- Videnskab, viden og refleksivitet
- Filosofi og Etik
- Sammenhænge mellem professionel viden, magt og etik
- Sociale og samfundsmæssige vilkår for udviklingen af socialt arbejdes praksis
- Professionsrelevant forskning samt relevante videnskabsteoretiske implikationer

Læringsmål:

Viden

- Opnå viden om videnskabsteoretiske grundpositioner
- Forstå udviklingen af socialt arbejdes kundskabsgrundlag og udvalgte videnskabelige teorier i relation til socialt arbejde
- Kendskab til professionsrelevant forskning
- Kendskab til sammenhænge mellem professionel viden, magt og etik

Færdigheder

- Beskrive og vurdere udvalgte videnskabsteoretiske grundpositioner, forskning og teorier om sociale forhold til analyse af konkrete problemstillinger i socialt arbejdes praksis
- Reflektere over magt og etiske dilemmaer i socialt arbejde

Kompetencer

- Håndtere videnskabsteoretiske problemstillinger og problemstillinger om samfundsmæssige forhold i socialt arbejdes praksis
- Håndtere filosofiske og etiske problemstillinger samt reflektere over magtperspektiver i socialt arbejdes praksis

Bedømmelse

Modulet bedømmes med ekstern censur.

Modul Ob2: Projekt- og udviklingsarbejde, dokumentation og evaluering

ECTS-point: 5

Engelsk titel: Project and development work, documentation and evaluation

Formål:

Målet er at gøre den studerende i stand til at igangsætte og planlægge udviklingsarbejde samt vurdere og planlægge forskellige evaluerings- og dokumentationsmetoder.

Indhold:

- Projekt- og udviklingsopgaver
- Dokumentations- og evalueringsmetoder
- Undersøgelsesmetoder
- Rollen som intern udvikler/undersøger/evaluator i egen organisation

Læringsmål:

Viden

- Opnå teoretisk indsigt i og metodisk forståelse for udviklingsarbejde, evaluering og undersøgelsesmetoder i socialt arbejde

Færdigheder

- Kunne vurdere viden fra andres udviklingsprojekter, evalueringer og undersøgelser i relation til relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde

Kompetencer

- Kunne planlægge udviklingsprojekter, evalueringer og undersøgelser i relation til relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde
-

Bilag 2 Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område

Læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler.

Illustration af strukturen for diplomuddannelse med valgfri specialisering

Obligatorisk modul 10 ECTS
Valgmoduler Kan vælges blandt de valgfrie/retningspecifikke moduler 30 ECTS
Obligatorisk modul 5 ECTS
Afgangsprojekt 15 ECTS

Modul Vf2: Tilgange og metoder i det tværprofessionelle/tværasektorielle samarbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Approaches and methods in interprofessional intersectoral collaborateon

Formål:

At den studerende opnår forståelse for muligheder og udfordringer i det tværprofessionelle samarbejde samt redskaber og kompetencer til koordinering og udvikling af det tværfaglige og tværasektorielle samarbejde.

Indhold:

- Professionsforståelse som udgangspunkt for tværprofessionelt samarbejde i den offentlige sektor
- Brugerinddragelse i det tværprofessionelle samarbejde
- Rammesætning og design af tværprofessionelle samarbejdsflader bl.a. tværfaglige teams og tværprofessionelle netværk
- Koordinering af tværfagligt/tværasektorielt samarbejde
- Det tværprofessionelle samarbejde som grundlag for udvikling af egen praksis

Læringsmål:

Viden

- Indsigt i velfærdsprofessionernes historie, udvikling og roller i det sociale, det pædagogiske og/eller det sundhedsfaglige felt
- Forståelse for rammesætning og design af tværprofessionelle/tværsektorielle samarbejdsflader
- Identificere og konkretisere veje til brugerinddragelse i det tværfaglige og tværprofessionelle samarbejde

Færdigheder

- Beskrive og analysere problemstillinger i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- På baggrund af en forståelse af velfærdsprofessionelles roller, selvforståelse og organisatoriske forankring peges på muligheder for en styrkelse af tværfaglige og tværprofessionelle samarbejdsprocesser

Kompetencer

- Anvende metoder til en styrkelse af det tværfaglige og tværprofessionelle samarbejde
-

Modul Vf3: Teorier og modeller for kommunikation

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Theories and models of communication*

Formål:

At styrke den studerendes kompetence i forhold til kommunikation i relation til socialfagligt arbejdes praksis

Indhold:

- Kommunikationsteorier og metoder i socialt arbejde på teoretisk og praktisk niveau, herunder sociologiske og psykologiske perspektiver på kommunikation
- Kommunikation som kontekst-, situations- og relationsafhængig
- Metoder til analyse af kommunikation og konflikt
- Planlægning, udvikling og evaluering af egen professionelle kommunikation, herunder kommunikation i forhold til samarbejdsrelationer

Læringsmål:

Viden

- Viden om kommunikationsteorier og metoder
- Viden om teorier om kommunikation, konfliktteori og forskellige konfliktløsningsmodeller, herunder forskellige sociologiske og psykologiske perspektiver på kommunikation

- Har indsigt i og forståelse for forskellige kommunikative strategier og handlemuligheder i relation til socialt arbejdes praksis

Færdigheder

- Tilegne sig viden om og færdigheder i forskellige kommunikationsredskaber
- Begrunde og udvælge relevante kommunikative strategier, konfliktløsningsmodeller og handlemuligheder i relation til udvalgte målgrupper

Kompetencer

- Anvende teori og metode i relation til komplekse praktiske problemstillinger inden for kommunikation og konfliktløsning i relation til socialt arbejdes praksis
  - Igangsætte og støtte kommunikative forandrings- og udviklingsprocesser
  - Kan udvikle kommunikation og samarbejdsrelationer i og uden for eget fagområde
-

Modul Vf4: Teorier og perspektiver på supervision som metode i socialt arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Theories and approaches to supervision as a method in social work

Formål:

Tilegner sig - og udvikler indsigt i supervisionsteori- og metode, med særlig vægt på anvendelse af supervision inden for socialt arbejde.

Indhold:

- Teorier om supervision i forhold til udvikling af socialt arbejde
- Anvendelse af supervision som forandrings- og interventionsproces
- Definition og afgrænsning af supervision i forhold til sparring, vejledning, rådgivning, konsultation, coaching og terapi
- Den overordnede kontrakt i supervisions- og organisationssammenhænge
- Roller og ansvarsområder hos supervisor og supervisand
- Foci i supervisionsprocessen: Klientaspekter; behandlerstrategier; relationen; modoverføring; parallelprocesser; organisationsperspektiv

Læringsmål:

Viden

- Supervisionens forskellige teoretiske tilgange til supervision ud fra en eklektisk tilgang, inspireret af flere teoretiske tilgange, bl.a. den systemiske, den psykodynamiske og den kognitive tænkning
- Afgrænsning af supervisionsmetoder fra tilgrænsende metoder såsom sparring, vejledning, konsultation, coaching og terapi
- Fokuspunkter i supervisionsprocessen

Færdigheder

- Omsætte teorier og perspektiver på supervision i relation til udvikling af det sociale arbejde
- Udvælge og begrunde valg af supervisionsmetoder

Kompetencer

- Differentiere de forskellige teoretiske tilgange til supervision
  - Omsætte forskellige analysemodeller i en supervisions-praksis
  - Anvende det teoretiske begrebsapparat i et udviklingsperspektiv på individ og gruppeniveau.
  - Anvende kollegial supervision som professionelle udviklingsforløb i organisatoriske sammenhænge
-

Modul Vf5: Metoder i supervision indenfor socialt arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Methods of supervision in social work

Formål:

Udvikle kompetence til at tilrettelægge og yde supervision af enkeltindivider og/eller grupper indenfor socialt arbejde, bredt forstået.

Indhold:

- Centrale temaer i supervision og supervisors arbejde, f.eks. kontrakt
- Processen i den fagfaglige dialog: At være støttende, udfordrende, igangsættende. At give rum for refleksive læreprocesser
- Interpersonelle relationers betydning for en supervisionsgruppe
- Anvendelse af supervisionsgruppens ressourcer til gavn for supervisionsprocessen
- Reflekterende team – og principper for almindelig gruppesamtale
- Metoder i gruppesupervision
- Sekundær traumatisering. Følelsesmæssig påvirkethed i sager med eksempelvis tab og traumatiske oplevelser
- Kollegial-/ intern-/eller ekstern supervision og metodernes betydning for supervisorrollen.
- Arbejde med – og træning i forskellige modellers implementering og forankring i en organisation

Læringsmål:

Viden

- Viden om forskellige supervisionsmetoder og deres teoretiske grundlag
- Viden om forskellige supervisorroller, og hvilke kompetencer disse fordrer
- Viden om supervision på individ og gruppeniveau, herunder indsigt i gruppedynamiske processer
- Viden om supervision som fælles faglig videngenererings metode

- Viden om teorier og metoder om sekundær traumatisering og udbrændthed

Færdigheder

- Kan modtage og give supervision indenfor socialt arbejde
- Kan etablere selvstændige, individuelle supervisionsforløb
- Kan igangsætte kollegial supervision på arbejdspladsen

Kompetencer

- Udvælge relevante supervisionsmetoder og etablere en supervision, bestemt af individet, gruppen og institutionen, med henblik på at skabe grundlag for udvikling i det sociale arbejde
- Kan udvikle og lede supervisionsmetoder med henblik på at implementere og forankre supervision i den enkelte organisation med fælles faglig vidensgenerering for øje, baseret på indsigt i institutionelle rammer og deres indflydelse på supervisionens implementering samt betydning for supervisionens lærende og udviklende element

---

Modul Vf6: Praktikvejledning for socialrådgivere

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Internship guidance for Social Workers

Formål:

Formålet med modulet, er at den studerende gennem integration af praksiserfaringer og en udviklingsbaseret tilgang tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer som praktikvejleder inden for socialrådgiveruddannelsens uddannelsespraktik.

Indhold:

- Socialrådgiverprofessionen og den organisatoriske kontekst
- Vejlednings- og læreprocesser relateret til praktikforløb
- Udvikling, planlægning, gennemførelse og evaluering af praktikforløb
- Udvikling af egen praksis som praktikvejleder

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Have viden om socialrådgiverprofessionens historiske, politiske og samfundsmæssige kontekst samt vejlednings- og læreprocesser
- Kunne forstå vejlednings- og læreprocesser relateret til læring i praksis samt kunne reflektere over anvendelse af teorier, metoder og redskaber til vejledning

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende metoder og redskaber om vejledning og læring i praksis samt mestre færdigheder i planlægning af et praktikforløb
- Skal kunne vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger fra praktikforløbet samt begrunde og udvælge relevante løsningsmodeller
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsninger, der understøtter socialrådgiverpraktikantens faglige og tværprofessionelle samarbejde

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere udvikling, planlægning, gennemførelse og evaluering af praktikforløb for studerende på socialrådgiveruddannelsen
- Skal selvstændigt kunne indgå i samarbejde omkring praktikforløbet og påtage sig fagligt og etisk ansvar som praktikvejleder
- Skal kunne udvikle egen praksis som praktikvejleder

Modul Vf7: Tværprofessionelt samarbejde i relation til udsatte børn og unge

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Interprofessional-collaboration related to vulnerable children and young people

Formål:

Det er formålet, at den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at arbejde tværprofessionelt om en helhedsorienteret og sammenhængende indsats med udsatte børn, unge og familier.

Indhold:

- Juridiske, og organisatoriske rammer, for det tværprofessionelle samarbejde med udsatte børn, unge og familier
- Samspillet mellem økonomistyring og socialfaglig vurdering
- Roller og positioner i det helhedsorienterede og tværprofessionelle samarbejde
- Indføring i teorier om og metoder til tværprofessionelt samarbejde med udsatte børn, unge familier og deres netværk

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse af juridiske og organisatoriske rammer for det sociale arbejde med udsatte børn, unge og familier samt kan reflektere over betydningen for det faglige og tværprofessionelle samarbejde i praksis
- Har viden om og forståelse af sammenhængen mellem økonomistyring og socialfaglig vurdering

- Viden om og forståelse af roller og positioner i det helhedsorienterede og sammenhængende tværprofessionelle arbejde samt kan reflektere over betydningen for egen praksis

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende udvalgte metoder i det tværprofessionelle arbejde med udsatte børn, unge og familier samt deres netværk
- Kan vurdere juridiske, organisatoriske og økonomiske rammers betydning for det faglige og tværprofessionelle samarbejde samt begrunde og vælge handlemuligheder

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere og selvstændigt indgå i fagligt og tværprofessionelt samarbejde og påtage sig relevant ansvar i henhold til egen professionelle position og rolle
- Kan udvikle egen praksis i det tværprofessionelle samarbejde om en helhedsorienteret, sammenhængende indsats

---

Modul Vf8: Omsætning og implementering af teori og metode i socialt arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: The application and implementation of theories and methods in social work

Formål:

At den studerende opnår faglige og professionelle kompetencer i konsulentrollens mangfoldighed samt bliver i stand til at skabe muligheder for faglig udvikling og dialog i og uden for egen organisation.

Målet er også at få en sikker fornemmelse af virkemidler og de redskaber en nøgleperson, leder og konsulent kan betjene sig af i sit daglige arbejde samt bliver en væsentlig aktør i implementering og forankring af forsknings- og praksisbaseret viden på arbejdspladsen

Indhold:

- Indsigt i uddannelsens muligheder i et individuelt, organisatorisk og læringsperspektiv
- Metoder til at skabe forandring og forankring, individuelt og i et organisatorisk perspektiv
- Konsulentrollen i den daglige funktion
- Konsulenten i tværfagligt og tværororganisatorisk samspil
- Udviklings- og kvalitetsfremmende metoder, også til dokumentation
- Organisatoriske strategier for at skabe og vedligeholde trivsel og udviklingsmuligheder

Læringsmål:

Viden

- Indsigt i udviklings- og kvalitetsfremmende metoder og metoder til dokumentation
- Indsigt i og refleksion over egne handlekompetencer med udgangspunkt i kommunikations- og læringsteori og faglig specialisering

Færdigheder

- Beskrive, analysere og vurdere egne handlekompetencer i forhold til at kunne redegøre for hvordan der kan foretages interventioner på det tværfaglige sociale område
- Skabe forandring hos sig selv og andre – og kunne give et signalement af konsulentrollen.
- Strukturere egen læring og udvikle evner til at reflektere over egen professionelle tilgang til intervention
- Udvikle sin kompetenceprofil i et individuelt, organisatorisk læringsperspektiv
- Formidle viden struktureret og forståeligt i både skriftlig og mundtlig form

Kompetencer

- Indgå som konsulent i et tværfagligt og tværororganisatorisk samspil
  - Designe og iværksætte nye projekter og skabe en tværfaglig accept og forankring heraf
  - Opnå redskaber og skabe grundlag for forankring af nye projekter i egen organisation
-

Modul Vf9: Vejledning, undervisning og udvikling i seksualvejledningen

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Guidance, education and development in sexual counseling

Formål:

At den studerende styrkes i sin vejlederrolle og -funktion. Den studerende kan gennem etiske refleksioner vurdere holdninger og problemstillinger i relation til borgernes seksualitet. Herigennem kan den studerende udvikle egen og andres praksis som en del af den samlede indsats knyttet til seksualvejledningen.

Indhold:

- Vejlederrollen og identiteten i en mulig dobbeltfunktion som både vejleder i seksualitet og fx pædagogisk, social- og sundhedsfaglig medarbejder
- Vejledning som pædagogisk intervention i modsætning til terapi/behandling
- Implementering og vedligeholdelse af seksualpolitikker
- Formidling af og undervisning i seksualitet som tabuiseret emne
- Udviklings-, forandrings- og læreprocesser på individ- og gruppeniveau

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse for kompleksiteten i vejlederrollen, samt kan reflektere over sine egne muligheder og begrænsninger som vejleder i praksis
- Kan demonstrere viden om indhold i og formål med seksualpolitik i praksis samt vise forståelse for formidling af og undervisning i tabuiserede emner
- Har indsigt i udviklings- og læreprocesser på både individ- og gruppeniveau og kan reflektere over denne viden i undervisnings- og vejledningssammenhænge

Færdigheder

Den studerende

- Kan vurdere og begrunde sin vejlederidentitet, rolle og funktion i praksissammenhæng
- Kan mestre implementering og vedligeholdelse af seksualpolitikker i praksis
- Kan anvende viden om udviklings-, forandrings- og læreprocesser i forhold til borgere, pårørende og andre samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Kan påtage sig rollen som vejleder i seksualitet i organisatorisk sammenhæng
  - Kan indgå i tværfagligt samarbejde i forhold til praksisindsatser omkring seksualitetsproblematikker og formidle viden om seksualitet på tværs af faggrupper
  - Kan udvikle egen og andres praksis i forhold til at sikre borgeres udvikling og trivsel samt igangsætte organisatoriske strategier, så seksualitet er en del af den fælles forståelsesramme
-

Modul Vf11: Seksuelle overgreb

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Sexual assault*

Formål:

Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at arbejde forebyggende, identificerende og håndterende ift. seksuelle overgreb, og deres senfølger, mod eller af udsatte borgere samt til at indgå i samarbejde med interne og eksterne aktører om målrettede indsatser ud fra etiske og juridiske overvejelser.

Indhold:

- Seksuelle overgreb og krænkende adfærd samt kompleksiteten i overgreb og krænkelser
- Teori, metoder og redskaber til forebyggelse, identificering og håndtering af seksuelle overgreb
- Etiske perspektiver og juridiske retningslinjer i arbejdet med seksualitet og overgreb
- Målgruppers særlige forhold og udsathed

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have udviklingsbaseret viden om seksuelle overgreb, viden om målgruppernes øgede risiko for seksuelle overgreb, samt viden om det professionelle og tværprofessionelle ansvar ift. forebyggelse, identificering og håndtering af seksuelle overgreb
- Skal kunne forstå anvendelse af teorier og metoder i det professionelle forebyggende og håndterende arbejde, samt kunne reflektere over anvendelse af disse i praksis

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende udvalgte metoder og redskaber til forebyggelse, identificering og håndtering af seksuelle overgreb, samt mestre de færdigheder, der knytter sig til det professionelle arbejde omkring udsatte borgers seksualitet
- Skal kunne vurdere komplekse problemstillinger, begrunde disse ved hjælp af et teoretisk, etisk og juridisk grundlag samt vælge relevante løsningsmodeller på denne baggrund
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger relateret til seksuelle overgreb til borgere, kolleger, pårørende og øvrige samarbejdspartnere i det faglige og tværfaglige netværk

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede tiltag afstemt med borgerens situation ud fra etiske og juridiske overvejelser
- Skal selvstændigt kunne indgå i et fagligt, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde og på baggrund af etiske overvejelser påtage sig ansvar for indsatser i overensstemmelse med øvrige aktørers roller og egen professionelle position
- Skal kunne videreudvikle egen praksis i arbejdet med det forebyggende, identificerende og intervenserende ved seksuelle overgreb

---

Modul Vf12: Inklusions- og eksklusionsprocesser for socialt udsatte børn, unge og/eller voksne

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Processes promoting the social inclusion of socially vulnerable children, young people and/or adults

Formål:

At den studerende tilegner sig viden om inklusions- og eksklusionsprocesser i forhold til socialt udsatte børn, unge og/eller voksne.

Indhold:

- Teorier om inklusions- og eksklusionsprocesser, herunder marginaliserings og udstødningsprocesser
- Inklusions og eksklusionsbegreber i et internationalt og historisk perspektiv, herunder internationale konventioner
- Inklusions- og eksklusionsprocesser i et socialpolitisk og et organisatorisk perspektiv.
- Hverdagslivsteorier i forhold til diskurser i socialt arbejde
- Medborgerskabsteorier
- Identitetspolitiske teorier
- Etik og menneskesyn

Læringsmål:

Viden

- Viden om inklusions- og eksklusionsprocesser
- Forståelse af inklusions- og eksklusionsprocessers betydning i forhold til socialt arbejdes praksis
- Indsigt i det konkrete felt, som inklusions- og eksklusionsprocesser udspiller sig i, samt refleksioner over disse processers betydning for socialt arbejdes praksis

Færdigheder

- Mestre analyse og vurdering af teoretiske og praksisnære problemstillinger i et konkret felt med udgangspunkt i undersøgelser, forskning og teorier om inklusions- og eksklusionsprocesser

Kompetencer

- Håndtere inklusions- og eksklusionsprocesser i socialt arbejdes praksis indenfor et konkret felt
-

Modul Vf14: Problemstillinger og teoretiske perspektiver i relation til en udvalgt målgruppe

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Problems and theoretical approaches related to a specific target group

Formål:

At den studerende gennem integration af praksiserfaring og en udviklingsbaseret tilgang har indsigt i en afgrænset målgruppes forhold i relation til at vurdere individuelle, sociale, organisatoriske, kulturelle og samfundsmæssige vilkår, muligheder og begrænsninger.

At den studerende har viden om forskellige metodiske tilgange i forhold til målgruppen samt har grundlag for at deltage i socialfagligt udviklingsarbejde i forhold til målgruppen

Indhold:

- Individuelle, sociale, organisatoriske, kulturelle og samfundsmæssige konteksters betydning for arbejdet med den udvalgte målgruppe
- Teoretiske perspektiver og problemstillinger, herunder normalitet, afvigelse, inklusion og eksklusion, magt og etik i relation til den udvalgte målgruppe
- Introduktion til udvalgte metodiske tilgange på området

Læringsmål:

Viden

- Forståelse for forskellige teorier, faglitteratur og forskningsresultater i socialt arbejde med en udvalgt målgruppe
- Indsigt i relevante socialfaglige problemstillinger i relation til en udvalgt målgruppe

Færdigheder

- Vurdere individuelle, sociale, organisatoriske, kulturelle og samfundsmæssige vilkår, muligheder og begrænsninger i forhold til en udvalgt målgruppe
- Anvende faglige teorier med inddragelse af viden fra relevant udvikling/forskning i relation til arbejdet med en udvalgt målgruppe

Kompetencer

- Kan analysere, reflektere over og formulere problemstillinger samt opsætte strategier i forhold til praksis i relation til arbejdet med en udvalgt målgruppe
  - Reflektere over brugen af relevante analysemetoder og demonstrere indsigt i udvalgte discipliner, teorier og begreber i relation til det professionelle arbejde med en udvalgt målgruppe
-

Modul Vf15: Udvalgte metoder i socialt arbejde i relation til en udvalgt målgruppe

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Selected methods in social work related to a specific target group

Formål:

At den studerende gennem integration af praksiserfaring og en udviklingsbaseret tilgang opnår kompetencer i forskellige metoder i socialt arbejde med den udvalgte målgruppe i relation til socialfagligt arbejdes praksis

Indhold:

- Metodebegreber i socialt arbejde
- Historiske, samfundsmæssige, juridiske, og organisatoriske rammer i forhold til udvalgte metoder
- Teoretisk og praktisk arbejde med udvalgte metoder
- Forskning, dokumentation og evaluering

Læringsmål:

Viden

- Demonstrere indsigt i og redegøre for udvalgte metoder og deres anvendelsesområde i relation til en udvalgt målgruppe
- Redegøre for sociale, organisatoriske og samfundsmæssige betingelser, muligheder og begrænsninger i forhold til udvalgte metoder

Færdigheder

- Analysere og reflektere over faglige teorier om udvalgte metoder med inddragelse af viden fra relevant udvikling/forskning
- Anvende udvalgte metoder i relation til egen socialfaglige praksis

Kompetencer

- Anvende udvalgte metoder og begrunde metodevalg, herunder anvende faglige teorier som grundlag for formulering af metoders anvendelse i forhold til socialfaglig praksis
  - Udvikle egen praksis i relation til udvalgte metoder
-

Modul Vf16: Perspektiver på socialt arbejde i relation til æresrelaterede konflikter

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Perspectives on social work in relation to honour-related violence

Formål:

Modulet skal give de studerende grundlag for at håndtere konkrete risici omkring personer i æresrelaterede konflikter igennem en kvalificeret praksis, der bygger på samspillet imellem praksiserfaring og tilegnelsen af relevante teorier, metoder og anden aktuel viden på området. Det skal endvidere give kvalifikationer, der kan bidrage til at udvikle indsatsen på området.

Igennem modulet vil den studerende arbejde med, hvordan æresrelaterede konflikter kan forstås i relation til forskelle fra og fællesflader med tilgrænsende fænomener. De studerende vil derfor primært blive rustet til at håndtere æresrelaterede konflikter, og sekundært også opnå viden og kompetencer knyttet til deres bredere arbejde med etniske minoritetsfamilier, samt redskaber til at skelne i mellem forskellige typer af problemer og dynamikker omkring disse.

Indhold:

- Teoretiske perspektiver på dynamikker omkring æresrelaterede konflikter, herunder kulturforståelse/interkulturel kommunikation, vold, migration, konflikter, familie-, belastnings- og beskyttelsesforhold omkring børn og unge
- Aktuel viden om juridiske rammer samt relevante aktører, rådgivnings- og støttemuligheder på området, herunder professionelles ansvar og handlemuligheder i relation til æresrelaterede konflikter
- Relevante metoder i forhold til vurdering og håndtering af risici, herunder kommunikation og samarbejde med de involverede parter og med andre professionelle
- Praktiske øvelser, arbejde med egne forforståelser og – så vidt holdsammensætningen tillader det – samarbejde med andre faggrupper og funktioner, som kan repræsentere potentielle samarbejdspartnere

Læringsmål:

Viden

- Skal erhverve sig eksisterende faglig og forskningsbaseret viden om æresrelaterede konflikter
- Skal have viden om teoretiske perspektiver, hvorfra forskellige aspekter af en æresrelateret konflikt kan forstås
- Skal have viden om aktører og tilbud, der kan være relevante i forbindelse med en æresrelateret konflikt

- Skal have viden om juridiske rammer omkring indsatsen overfor æresrelaterede konflikter, herunder juridiske perspektiver på borgeres og professionelle rettigheder og pligter, såvel som på tværfagligt og tværsektorielt samarbejde omkring indsatsen overfor æresrelaterede konflikter

Færdigheder

- Skal kunne læse, skelne imellem og anvende relevante teorier i analysen af problemstillinger og professionelt arbejde omkring æresrelaterede konflikter
- Skal kunne søge, sætte sig ind i og anvende viden fra relevant udviklingsarbejde og forskning på området.
- Skal kunne afsøge og henvise personer i risiko til relevante hjælpemuligheder.
- Skal kunne formidle viden til relevante samarbejdspartnere under hensyntagen til de involveredes sikkerhed og øvrige rettigheder

Kompetencer

- Skal kunne sætte sig ind i og skelne mellem forskellige dimensioner af en konfliktsituation.
- Kunne vurdere risici og tage ansvar for handling i akutte situationer, hvor der kan være risiko for, at en æresrelateret konflikt vil lede til en form for vold/overgreb
- Analysere og reflektere over relevante perspektiver på konkrete konflikter, egen praksisviden og viden formidlet af forskellige parter, og bidrage til udvikling indenfor praktiske strategier og forståelsesformer på området
- Skal selvstændig kunne navigere i et samarbejde med relevante aktører på tværs af fag og sektorer

---

Modul Vf17: Vidensbaseret socialt arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Knowledge-based social work

Formål:

Modulet skal give deltagerne metodiske kvalifikationer til at søge, anvende, udveksle og bidrage til produktion af de foranderlige og multiple former for viden, der kan påvirke praksis på et specifikt indsatsområde. Herunder viden om, hvad der virker i indsatsen for en given gruppe borgere, inddragelse af borgernes egen viden i indsatsen, og forståelse for hvordan viden kan omsættes i samspil med praktiske handlemuligheder i deltageres kommuner.

Indhold:

- Vidensformer i socialt arbejde, herunder forskningsbaseret viden, dokumentation og evaluering og praksisviden samt kriterier for kvalitet knyttet til disse vidensformer
- Forskellige undersøgelsesmetoder, der kan anvendes til at opnå viden om relevante behov, indsats- og udviklingsmuligheder ift. målgruppen, forskellige forskningsmetoders styrker og begrænsninger, samt kilder, systemer og metoder, der kan anvendes i søgning efter eksisterende viden

- Eksisterende evidensbaserede metoder på området og forskellige tilgange til evidensbaseret praksis
- Udveksling af viden imellem sagsbehandlere, borgere, leverandører og andre relevante samarbejdspartnere
- Specifikke metoder til at indhente viden fra borgerne og udvikle egne professionelle kompetencer i samtaler med udsatte borgere
- Organisatoriske rammer for søgning og implementering af ny viden i praksis

Læringsmål:

Viden

- Kendskab til forskellige former for viden i forskning og praksis, og forståelse for hvor og hvordan de kan være anvendelige i forhold til at udvikle praksis
- Kendskab til udvalgte, relevante undersøgelsesmetoder, der kan anvendes til at opnå viden fra aktører i praksis, herunder brugere
- Kendskab til kilder, systemer og metoder, der kan anvendes i søgning efter viden på området
- Kendskab til kvalitetskriterier i forskellige former for forskning og dokumentation

Færdigheder

- Anvende udvalgte undersøgelsesmetoder til at opnå viden fra brugere, leverandører, andre samarbejdspartnere eller i egen organisation, ud fra en praksisrelevant problemstilling
- Søge og læse forskningsbaseret viden, der kan anvendes i eget arbejde
- Deltage i dokumentations- og evalueringsarbejde i organisationen
- Beskrive og dele sin praksisviden med eksterne samarbejdspartnere i praksis og forskning

Kompetencer

- Vurdere, hvordan forskellige former for forskningsbaseret viden kan bidrage til at styrke den lokale indsats for målgruppen
- Vurdere hvad eksisterende dokumentation omkring indsatsen kan bruges til, bidrage til at udvikle relevante dokumentations- og evalueringsredskaber, og anvende eventuel relevant dokumentation til at udvikle egen praksis
- Medvirke til at skabe viden om, hvordan forskellige tilgange i eget arbejde virker, herunder tilgange til samtaler med borgere og beslutninger i et sagsforløb
- Matche konkrete borgeres behov med en relevant indsats på baggrund af forskellige kilder til viden (fx viden hos unge, leverandører og evt. i forskning og evalueringer)
- Udvikle sin praksis på baggrund af en integration og afvejning imellem forskellige vidensformer, herunder praktisk indsigt i organisatoriske og lokale rammer omkring mulighederne for at omsætte specifik ny viden i eget arbejde

Modul Vf18: Teorier og metoder i det boligsociale arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Theories and methods in the residential social work

Formål:

Modulet skal give de studerende grundlag for at udvikle, planlægge, koordinere og lede boligsociale indsatser i socialt udsatte boligområder med fokus på brugerinddragelse og gruppebaseret arbejde i boligområder. Herunder skal de studerende opnå teoretisk og empirisk viden om den boligsociale sektor og om sociale forhold i relation til udsatte boligområder.

Indhold:

- Politiske og organisatoriske rammer for det boligsociale arbejde
- Teoretiske forståelser og empiriske analyser af segregationsprocesser – årsager og konsekvenser
- Metoder til arbejdet med lokalt demokrati, brugerinddragelse og empowerment
- Det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde i det boligsociale arbejde
- Nyere perspektiver i det boligsociale arbejde
- Evidens og metoder til evaluering af boligsociale indsatser

Læringsmål:

Viden

- Har indsigt i relevant faglig og forskningsbaseret viden om segregationsprocesser – årsager og konsekvenser
- Har viden om det boligsociale felt, rammerne for og udvalgte metoder i det boligsociale arbejde
- Kan reflektere over forskellige perspektiver på brugerdrevne processer
- Kan forstå og reflektere over forskellige perspektiver på samarbejde på tværs af sektorer
- Kan reflektere over muligheder og begrænsninger i forskellige metoder til evaluering af boligsocialt arbejde

Færdigheder

- Kan anvende udvalgte metoder og værktøjer i analysen af problemstillinger, der er relevante for arbejdet i udsatte boligområder
- Mestrer udvalgte metoder til brugerinddragelse og gruppebaseret arbejde i boligområder
- Kan inddrage og samarbejde med relevante aktører i og udenfor boligområdet og på tværs af sektorer

Kompetencer

- Kan håndtere tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med relevante aktører
- Kan indgå i samarbejde med beboere om at udvikle og gennemføre boligsociale aktiviteter
- Kan udvikle og innovere eksisterende og nye boligsociale indsatser
- Kan påtage sig ansvaret for at lede sociale udviklingsprocesser i boligområder

Modul Vf19: Teorier og metoder til forebyggelse af radikaliserings

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Theory and method in preventing radicalisation*

Formål:

Modulet skal give de studerende grundlag for at identificere, analysere og iværksætte indsatser i forhold til radikaliseringsstruede børn, unge og voksne.

Det primære formål er udvikling af viden og færdigheder i forhold til et særligt fokus på netop de udfordringer der er forbundet med radikaliseringsprocessen som kan føre til ekstremisme og voldelige handlinger. Endvidere er formålet, at opnå kompetencer til at arbejde såvel gruppeorienteret, individuelt som familieorienteret på tværs af sektorer.

Indhold:

- Udviklingen af feltet omkring radikaliserings og ekstremisme. Herunder politiske rammer og strategier
- Teoretiske forståelser og perspektiver på radikaliseringsprocessen, risikoadfærd og risikoindikatorer, identitetsdannelse, gruppedynamikker og samfundsudvikling
- Tværfagligt samarbejdet mellem myndigheder og andre aktører inden for arbejdet med forebyggelse af radikaliserings feltet. Herunder familien og netværket som central aktør i arbejdet med målgruppen
- Metoder til såvel det forebyggende arbejde som det indgribende arbejde i forhold til børn, unge og voksne i risiko for radikaliserings
- Evidens og metoder til evaluering af indsatser inden for området

Læringsmål:

Viden

- Viden om relevante teorier og faglig og forskningsbaserede undersøgelser inden for radikaliserings- og ekstremismeområdet
- Reflektere over den samfundsmæssige og politiske udvikling i forhold til området, samt en kritisk tilgang til mediernes håndtering af problematikken og omgang med begreberne inden for området
- Viden om og forståelse for centrale aktører og samarbejdspartneres rolle i arbejdet med målgruppen, hvad enten der er tale om børn og unge- eller voksenområdet
- Viden om metoder til proces- og udviklingsorienterede indsatser samt reflektere over deres anvendelse inden for radikaliseringsområdet

Færdigheder

- Anvende relevante metoder og værktøjer til at analysere bekymringer om radikaliserings i deres professionelle virke, samt vurdere hvorledes bekymringen kan håndteres
- Analysere praktiske og teoretiske problemstillinger omkring radikaliserings, samt vurdere niveauet for indgriben i forhold til det forebyggende og indgribende arbejde med målgruppen

- Identificerer opgaver, roller og ansvar i forhold til radikaliseringsområdet, samt inddrage og samarbejde med relevante aktører inden for feltet

Kompetencer

- Håndtere problemstillinger vedrørende bekymring for radikalisering i såvel et forebyggelsesperspektiv som i forhold til et interventionsniveau
- Skal selvstændigt kunne navigere i et samarbejde med relevante aktører, samt vurdere hvilke samarbejdspartnere der er relevante at inddrage
- Kunne udvikle egen praksis løbende på baggrund af praktiske og teoretiske refleksioner om forebyggelse af radikalisering og herudfra kunne identificere, analysere og iværksætte indsatser med afsæt i en reflektiv og systematisk tilgang til problematikken.

Modul Vf20: Teorier og modeller for samskabelse

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Theories and models in co-creation*

Formål:

At styrke de studerende grundlag for at udvikle, planlægge, koordinere og lede samskabelsesprocesser, bæredygtighed og borgerinddragelse i velfærdssektoren. De studerende styrkes til gennem teoretisk og empirisk viden at kunne samskabe med borgere i udsatte positioner og andre aktører, som den professionelle generelt møder i sit virke.

Indhold:

- Politiske og organisatoriske rammer for samskabelse
- Teoretiske forståelser og empiriske analyser af samskabelse
- Metoder til arbejdet med medborgerskab, frivillighed, borgerinddragelse.
- Det tværfaglige og tværsektorielle perspektiv i samskabelse
- Etik i samskabelse

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have viden om samskabelse og forståelse af sammenhænge mellem teori, modeller og praksis i et historisk, sociologisk og relationelt perspektiv i socialt arbejde
- Skal kunne forstå og reflektere over konkrete modeller til anvendelse i samskabelse
- Skal have viden om samskabende didaktik og læreprocesser
- Skal kunne forstå og reflektere over modellers muligheder og begrænsninger i relation til samskabelse

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne vurdere samskabelsesmodeller ud fra et teoretisk grundlag
- Skal kunne vurdere og anvende metoder i relation til samskabelse
- Skal kunne samskabe med borgere, lokalsamfund og andre relevante aktører med udgangspunkt i de behov, som målgruppen selv er med til at formulere
- Skal kunne formidle, anvende og evaluere samskabelse, der medvirker til deltagelse, læring og udvikling med borgere

Kompetencer

Den studerende

- Skal selvstændigt kunne indgå i tværfaglige og tvær-sektorielle samskabelsesprocesser
- Skal gennem teoretiske forståelser kunne identificere, tilpasse og udvikle modeller til anvendelse i egen samskabelsespraksis
- Skal med afsæt i professionelle og etiske overvejelser, kunne håndtere problemstillinger og beslutte indsatser
- Skal kunne identificere egne læringsbehov, udvikle og innovere samskabelsesprocesser i forskellige lærings- og praksismiljøer

---

Modul Vf21: Psykosocial rehabilitering

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Psychosocial rehabilitation*

Formål:

At deltagerne opnår viden om, hvordan rehabiliteringsbegrebet kan forstås i forhold til mennesker med psykiske og sociale problemer samt dets muligheder og udfordringer i praksis.

Den studerende tilegner sig grundlæggende færdigheder i rehabiliteringsteori og metodeanvendelse og grundlæggende kendskab til en brugerinddragende og samarbejdende tilgang til praksis samtidig med, at organisatoriske, økonomiske og samfundsmæssige forhold inddrages. Fokus på brugerinddragelse indebærer også et arbejde med de professionelles positioner.

Indhold:

- Rehabiliteringsbegrebets opkomst og aktuelle praksisformer fx set i lyset af omsorgsbegrebet
- Teoretiske tilgange til at arbejde med psykosocial rehabilitering
- Introduktion til metoder, der indskriver sig i rehabiliteringsindsatsen
- Bruger- og netværksinddragelse i den psykosociale rehabilitering
- Bruger- og medarbejder-positioner i den psykosociale rehabilitering

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal opnå viden om både sociale og psykologiske teorier, metoder og praksisser i forhold til psykosocial rehabilitering og brugerperspektiver
- Skal kunne forstå og reflektere over de teorier, metoder og praksiseksempler, der ligger bag den psykosociale rehabilitering

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne udvælge relevante tilgange og metoder i rehabiliteringsindsatsen, der egner sig bedst til egen praksis og knytter sig til beskæftigelse indenfor psykosocial rehabilitering
- Skal kunne vurdere teoretiske, praktiske og etiske problemstillinger forbundet med den psykosociale rehabilitering for at kunne begrunde valget af relevante løsningsmodeller
- Skal kunne argumentere for et fokus på brugernes ressourcer og recovery i en rehabiliterende tilgang overfor fagfæller og ikke-specialister eller samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne igangsætte og facilitere en psykosocial rehabiliteringsproces
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om psykosocial rehabilitering med en professionel tilgang
- Skal betone samarbejdet med brugeren, brugerens pårørende og det civile netværk
- Skal kunne forholde sig selvrefleksivt i arbejdet med psykosocial rehabilitering.

Modul Vf22: Teorier og modeller for gruppetoder

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Theories and models for group methods*

Formål:

At deltagerne opnår viden om gruppetodernes muligheder og udfordringer samt færdigheder i at initiere og facilitere grupper.

Indhold:

- Forskellene på individuelle og gruppetoder
- Perspektiver på forskellige former for gruppetoder samt i hvilke sammenhænge, de anvendes
- Facilitering af grupper: Metoder og redskaber
- Forskellige tilgange til arbejdet i grupperne
- Individuelt professionelt udviklingsarbejde i forhold til gruppetoder.

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have viden om både socialfaglige og psykologfaglige teorier, metoder og praksis i forhold til gruppemetoder
- Skal kunne forstå og reflektere over de teorier, metoder og praksiseksempler, der ligger bag gruppemetoderne.

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende centrale metoder og dialogiske redskaber, der knytter sig til gruppemetoderne
- Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger forbundet med gruppemetoderne for at kunne begrunde og vælge relevante løsningsmodeller
- Skal kunne facilitere en gruppe både individuelt og som en del af et teamsamarbejde.

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og dilemmafyldte situationer i grupper
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om gruppemetoder med en professionel tilgang
- Skal kunne forholde sig selvrefleksivt

Bilag 3 Uddannelsesretninger og retningspecifikke moduler

Bilag 3 gennemgår mål for læringsudbytte for de/n uddannelsesretning/er, der er godkendt under Den sociale diplomuddannelse, samt angiver læringsmål, indhold og omfang af retningspecifikke moduler samt retningsbetegnelse.

Illustration af uddannelsesretningernes struktur

Obligatorisk modul – 10 ECTS					
Retningspecifikke moduler					
Børn og unge	Demens	Seksualvejledning	Rusmiddel	Integration og interkulturelt socialt arbejde	Inddragelse og samtaler med børn, unge og familier
Rs1 + Rs2	Rs3 + Rs 4	Rs5 + Rs 6	Rs7 + Rs 7	Rs9 + Rs10	Rs11 + Rs12
2 x 10 ECTS	2 x 10 ECTS	2 x 10 ECTS	2 x 10 ECTS	2 x 10 ECTS	2 x 10 ECTS
Valgmodul/er (å 5 eller 10 ECTS) 10 ECTS					
Obligatorisk modul - 5 ECTS					
Afgangsprojekt - 15 ECTS					

Uddannelsesretning: Børn og unge

Børn og unge giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i børn og unge

Engelsk titel: *Diploma of Social Work. Children and youth.*

Mål for læringsudbytte for børn og unge:

Viden

- Viden om og forståelse af det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder på børne- og ungeområdet samt relationen til praksis.
- Kan reflektere over disse teories og metoders anvendelse i og betydning for praksis på børne- og ungeområdet.

Færdigheder

- Anvende teorier og metoder til analyse af praktiske og teoretiske problemstillinger på børne- og ungeområdet
- Undersøge, beskrive og vurdere relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde på børne- og ungeområdet
- Begrunde valg af metoder og handlinger i konkrete socialfaglige problemstillinger på børne- og ungeområdet
- Formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejdssammenhænge.
  - Indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar indenfor rammerne af en socialfaglig professionel etik
  - Udvikle egen socialfaglige praksis på børne- og ungeområdet
-

Modul Rs1: Teorier i socialt arbejde med udsatte børn og unge

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Theories in social work with vulnerable children and young people.

Formål:

Det er formålet, at den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at arbejde teorbaseret og reflekteret med udsatte børn, unge og familier

Indhold:

- Teoriforståelse i socialt arbejde med udsatte børn, unge og familier
- Indføring i udvalgte teorier og forskning, samt anvendelse af disse i arbejdet med udsatte børn, unge og familier samt deres netværk

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse af teorier, forskning og erfaringsbaseret viden om udsatte børn, unge og familier samt kan reflektere over anvendelse af disse i praksis

Færdigheder

Den studerende

- Har færdigheder til at vurdere komplekse problemstillinger omkring udsatte børn, unge og familier ved hjælp af relevant teori, forskning og erfaringsbaseret viden, samt begrunde disse valg

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere komplekse problemstillinger med afsæt i udvalgte teorier, forskning og erfaringsbaseret viden i arbejdet med udsatte børn, unge og familier
  - Kan udvikle egen praksis på et teoretisk grundlag
-

Modul Rs2: Metoder i socialt arbejde med udsatte børn og unge

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Methods in social work with vulnerable children and young people.

Formål:

Det er formålet, at den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at udvælge og arbejde reflekteret med relevante metoder i arbejdet med udsatte børn, unge og familier

Indhold:

- Metodebegreber og generel metodeforståelse i socialt arbejde på børne- og ungeområdet
- Kendskab til udvalgte metoder i relation til det forebyggende, undersøgende, inddragende og intervenserende arbejde med udsatte børn, unge, familier og deres netværk

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse af metoder til forebyggelse, undersøgelse, inddragelse, tværfagligt samarbejde og intervention i arbejdet med udsatte børn, unge og familier samt kan reflektere over metodevalgets betydning for praksis

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende udvalgte metoder i arbejdet med udsatte børn, unge og familier
- Kan vurdere børn, unge og familiers situation med henblik på begrundet valg af metode i indsatsen

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere komplekse problemstillinger gennem valg af relevante metodiske tilgange i arbejdet med udsatte børn, unge og familier
  - Kan udvikle egen praksis med udvælgelse af og anvendelse af metoder i arbejdet med udsatte børn, unge og familier
-

Uddannelsesretning: Demens

Demens giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i demens

Engelsk titel: Diploma of Social Work. Dementia.

Mål for læringsudbytte for Demens:

Viden

Den studerende

- Skal have viden om det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder for borgere med demens og deres pårørende
- Skal kunne forstå og reflektere over det sociale arbejdes teorier og metoders anvendelse i arbejdet med borgere med demens, pårørende og samarbejdspartnere

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne vælge, anvende og begrunde valg af metoder og handlinger i konkrete problemstillinger indenfor demensområdet
- Skal kunne vurdere problemstillinger i socialt arbejde inden for demensområdet ud fra relevant teori og metode med overholdelse af de juridiske rammer
- Skal kunne formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til borgere med demens, pårørende og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i praksis inden for demensområdet
- Skal selvstændigt kunne indgå i tværfagligt samarbejde inden for rammerne af en professionel etik
- Skal kunne udvikle egen praksis indenfor demensområdet

Modul Rs3: Demens, omsorg og aktivitet

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Dementia, care and activity

Formål:

At den studerende opnår viden, færdigheder og kompetencer til at kunne udvikle og implementere en helhedsorienteret indsats for borgeren med demens og pårørende

Indhold:

- Demens
- Borgerinddragelse
- Personcentreret tilgang

- Aktiviteter og socialpædagogiske metoder

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have viden om teori og metoder i en personcentreret indsats for borgeren med demens og dennes pårørende samt viden om symptomer på demens og udredningsprocedurer
- Skal have viden om metoder med henblik på at skabe meningsfulde aktiviteter i samarbejdet med borgeren med demens og pårørende
- Skal kunne forstå og reflektere over, hvorledes demens indvirker på borgerens adfærd og hverdagsliv

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende metoder til at kommunikere og arbejde personcentreret i omsorg med borgeren med demens og pårørende samt opspore symptomer på demens og forebygge uhensigtsmæssig adfærd hos borgeren med demens
- Skal kunne vurdere, udvælge og igangsætte meningsfulde aktiviteter sammen med borgeren med demens og dennes pårørende
- Skal kunne formidle en helhedsorienteret indsats for borgeren med demens, pårørende og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne udvise god dømmekraft og håndtere uforudsigelige situationer med borgeren med demens
- Skal selvstændigt kunne tage ansvar for udvikling og planlægning af meningsfulde aktiviteter i samarbejde med borgeren med demens, pårørende og i et tværprofessionelt samarbejde
- Skal kunne udvikle egen praksis med en helhedsorienteret indsats for borgeren med demens

---

Modul Rs4: Demens, jura og etik

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Dementia, law and ethics*

Formål:

At den studerende opnår viden, færdigheder og kompetencer til at kunne udvikle egen praksis og handle på et etisk og juridisk grundlag i samarbejde med borgeren med demens, pårørende og samarbejdspartnere

Indhold:

- Lovgivning
- Etik og refleksionsmodeller
- Personcentreret tilgang

- Borgerinddragelse

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have viden om de juridiske rammer og etiske teorier i forhold til demensområdet
- Skal forstå samspillet mellem juridiske rammer og etiske dilemmaer i forhold til praksis med borgeren med demens og dennes pårørende samt kunne reflektere over problemstillinger relateret til et trygt og værdigt liv for borgeren med demens og dennes pårørende

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende lovgivningen og etiske refleksionsmodeller i arbejdet med borgeren med demens og dennes pårørende.
- Skal kunne vurdere juridiske og etiske problemstillinger ud fra et personcentreret perspektiv for den enkelte borger med demens og dennes pårørende samt kunne begrunde og vælge relevante løsninger
- Skal kunne formidle juridiske rammer og etiske problemstillinger på en værdig måde overfor borgeren med demens, dennes pårørende og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse situationer inden for lovgivningens rammer i forhold til borgere med demens og deres pårørende
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværprofessionelt samarbejde samt kunne udvise etisk dømmekraft i samarbejdet med borgeren med demens og pårørende om udvikling af et meningsfuldt hverdagsliv
- Skal kunne udvikle egen praksis ud fra en personcentreret og værdig støtte for borgeren med demens og dennes pårørende

---

Uddannelsesretning: Seksualvejledning

Seksualvejledning giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i seksualvejledning

Engelsk titel: Diploma of Social Work. S

Mål for læringsudbytte for Seksualvejledning:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse af det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder indenfor området om seksualvejledning af mennesker med nedsat funktionsevne samt relationen til praksis

- Kan reflektere over disse teoriers og metoders anvendelse i og betydning for praksis på seksualvejledningsområdet

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende teorier og metoder til analyse af praktiske og teoretiske problemstillinger på seksualvejledningsområdet
- Kan undersøge, beskrive og vurdere relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde på seksualvejledningsområdet
- Kan begrunde valg af metoder og handlinger i konkrete socialfaglige problemstillinger på seksualvejledningsområdet
- Kan formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejdssammenhænge
- Kan indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar indenfor rammerne af en socialfaglig professionel etik
- Kan udvikle egen socialfaglig praksis på seksualvejledningsområdet

---

Modul Rs5: Teoretiske begreber og perspektiver i seksualvejledning

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Theoretical concepts and approaches to sexual counseling

Formål:

At styrke den studerendes faglige, teoretiske og analytiske tilgang til arbejdet med seksualvejledning. Herunder at den studerende forholder sig reflekterende og argumenterende til forskellige forståelsesrammer og perspektiver i seksualvejledningen.

Indhold:

Faglige, teoretiske og analytiske forståelser af:

- Seksualitet som begreb
- Biologi/anatomi og krop
- Historie, kultur og samtid
- Psykologiske aspekter
- Jura og etik
- Vejlederrollen

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og kan reflektere over biologiske, psykologiske og sociale aspekter af seksualiteten
- Har forståelse af juridiske rammer og etiske forhold af betydning for borgerens seksualitet
- Kan reflektere over historie, kultur og samtid samt vejlederrollen sat i forhold hertil

Færdigheder

Den studerende

- Kan fagligt, teoretisk og analytisk anvende viden om seksualitet og dermed temasætte seksualitet i praksis
- Kan ud fra juridisk viden og etiske forhold vurdere praksisindsatsers omfang
- Kan beslutte og formidle mulige indsatser til borgere, pårørende og øvrige samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Kan på etisk vis håndtere biologiske, psykologiske og sociale aspekter med betydning for seksualiteten og dermed øge borgerens trivsel
- Kan udvikle egen praksis indenfor rammerne af en professionel etik
- Kan med forståelse for og hensyntagen til juridiske bestemmelser, inddrage relevante samarbejdspartnere og kommunikere tværfagligt

---

Modul Rs6: Metoder i seksualvejledning

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Methods in sexual counseling

Formål:

At styrke den studerendes faglige og analytiske baggrund for at arbejde metodisk med seksualvejledning.

Den studerende kan på reflekterende vis vurdere, tilpasse og udvikle metoder til anvendelse i praksis; herunder også kvalificere allerede kendte og anvendte metoder i den socialfaglige praksis.

Indhold:

- Studier af -og refleksion over metoders anvendelse i relation til det teoretiske grundlag og de praktiske problemstillinger
- Etik som grundelement i al seksualvejledning vha. etiske refleksionsmodeller
- Jura som rammen for seksualvejledning samt seksualpolitik som metode
- Seksualitet som udtryk; herunder for eksempel sanselighed, kønsidentitet og sanseintegration

- Psykologiske aspekter; såsom for eksempel overgrebsproblematikker, følelsesliv, relationer, risikoadfærd
- Sundhedsaspekter som for eksempel alder, medicin, hjælpemidler og prævention
- Vejlednings- og formidlingsmetoder så som didaktik og samtaleredskaber

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om og forståelse af sammenhænge mellem teori, metode og praksis
- Har viden om konkrete metoder til anvendelse i forbindelse med seksualvejledning
- Kan reflektere over metodens muligheder og begrænsninger i relation til seksualvejledningen

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende metoder på baggrund af et teoretisk grundlag
- Kan vurdere og demonstrere anvendelse af metoder i relation til seksualvejledningen
- Kan formidle relevante problemstillinger og løsningsmuligheder til borgere, pårørende og andre relevante samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Kan afklare seksuelle behov og seksuelt relaterede problemer
- Kan gennem teoretiske forståelser tilpasse og udvikle metoder til anvendelse i seksualvejledningen
- Kan med afsæt i professionelle og etiske overvejelser, handle på praksisproblemstillinger og beslutte praksisindsatser

---

Uddannelsesretning: Rusmiddel

Rusmiddel giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i rusmiddel

Engelsk titel: Diploma of Social Work. Intoxicant.

Mål for læringsudbytte for Rusmiddel:

Viden

- Har viden om og forståelse af det sociale arbejdes anvendte teorier og metoder på rusmiddelområdet samt relationen til praksis
- Kan reflektere over disse teories og metoders anvendelse i og betydning for praksis på rusmiddelområdet

Færdigheder

- Anvende teorier og metoder til analyse af praktiske og teoretiske problemstillinger på rusmiddelområdet
- Undersøge, beskrive og vurdere relevante teoretiske og praksisnære problemstillinger i socialt arbejde på rusmiddelområdet
- Begrunde valg af metoder og handlinger i konkrete socialfaglige problemstillinger på rusmiddelområdet
- Formidle praksisnære problemstillinger, handlinger og metoder til samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

- Håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejdssammenhænge
  - Indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar indenfor rammerne af en socialfaglig professionel etik
- Udvikle egen socialfaglige praksis på rusmiddelområdet
-

Modul Rs7: Socialt arbejde på rusmiddelområdet, udvalgte socialfaglige problemstillinger og teoretiske perspektiver

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Social work related to substance abuse: selected professional problems and theoretical approaches

Formål:

At styrke den studerendes viden om socialfaglige problemstillinger i relation til socialt arbejde på rusmiddelområdet. Herunder at den studerende tilegner sig viden om, forståelse for og forholder sig kritisk til forskellige teoretiske perspektiver, faglitteratur og forsknings- og erfaringsbaseret viden på rusmiddelområdet

Indhold:

- Rusmiddelbrug, -misbrug og -afhængighed
- Historiske, kulturelle og politiske betingelser for indsats- og behandlingssystemets udvikling i Danmark, herunder udvalgte lovgivningsmæssige aspekter
- Normalitet, marginaliserings-, inklusions- og eksklusionsprocesser på rusmiddelområdet.
- Magt og etiske perspektiver i relation til socialt arbejde på rusmiddelområdet
- Forebyggelse
- Udvalgte teoretiske og metodiske aspekter af relevans for socialt arbejde på rusmiddelområdet

Læringsmål:

Viden

- Opnår viden om og kan reflektere over væsentlige socialfaglige problemstillinger og teoretiske perspektiver på rusmiddelområdet

- Opnår forståelse for marginaliserings-, inklusions- og eksklusionsprocesser og magtperspektiver i relation til rusmiddelområdet
- Indsigt i den historiske, kulturelle og politiske betydning i forhold til indsats- og behandlingssystemets udvikling i Danmark

Færdigheder

- Kan anvende, vurdere og diskutere faglige begreber og teorier til analyse af praktiske problemstillinger inden for socialfagligt arbejde på rusmiddelområdet

Kompetencer

- Kan reflektere over og håndtere socialfaglige problemstillinger og udviklingsmuligheder i relation til praksis i socialt arbejde med misbrugere
-

Modul Rs8: Metoder i socialfagligt arbejde på rusmiddelområdet

ECTS-point: 10

Engelsk titel: *Methods in professional social work with substance abuse*

Formål:

At den studerende opnår forståelse for sammenhængen mellem teoretiske perspektiver, problemforståelse og metodevalg med henblik på at styrke den studerendes kompetencer i forhold til metoder og metodiske tilgange i det sociale arbejde indenfor rusmiddelområdet

Indhold:

- Metodebegrebet i socialt arbejde
- Udvalgte behandlingsmodeller i Danmark i teoretisk og praktisk perspektiv
- Vurdering og anvendelse af udvalgte undersøgelses- og forskningsresultater inden for rusmiddelområdet
- Inddragelse og medbestemmelse
- Kommunikation, organisation og tværfagligt samarbejde

Læringsmål:

Viden

- Viden om og forståelse af sammenhængen mellem problemforståelse, udvalgte metoder og metodevalg med henblik på undersøgelse, inddragelse, forebyggelse og intervention i socialt arbejde på rusmiddelområdet

Færdigheder

- Kan vurdere forskellige metodiske tilgange og udvalgte forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til forskellige problemstillinger i praktisk socialt arbejde på rusmiddelområdet og begrunde valg af indsats- og behandlingsmuligheder
- Kan formidle og omsætte problemstillinger og løsningsmuligheder

Kompetencer

- Kan reflektere over metodevalgets betydning for praksis og løbende udvikle eget handlingsberedskab i praksis
  - Kan selvstændigt indgå i og medvirke til udvikling af fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik
-

Uddannelsesretning: Integration og interkulturelt socialt arbejde

Integration og interkulturelt socialt arbejde giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i Integration og interkulturelt socialt arbejde

Engelsk titel: Diploma of Social Work. Integration and intercultural social work

Mål for læringsudbyttet for Integration og interkulturelt socialt arbejde

Viden

- Viden om teori og metodiske tilgange, herunder forsknings- og udviklingsbaseret viden, med relevans for integration og interkulturelt socialt arbejde
- Forståelse af og refleksion over praksis, teorier og metodiske tilgange i integrationsarbejde og interkulturelt socialt arbejde

Færdigheder

- Anvende udvalgte metodiske tilgange i integrationsarbejde og interkulturelt socialt arbejde
- Vurdere komplekse problemstillinger i integrationsarbejde og interkulturelt socialt arbejde samt begrunde og vælge relevante tiltag
- Formidle faglige problemstillinger og tiltag på integrationsområdet ud fra en interkulturel tilgang til borgere og samarbejdspartnere

Kompetencer

- Håndtere komplekse problemstillinger i integrationsarbejdet med afsæt i en interkulturel tilgang
  - Indgå i samarbejde med relevante aktører om integration ud fra en interkulturel tilgang og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position
  - Udvikle egen praksis i socialt arbejde med integration af migranter med en interkulturel tilgang
-

Modul Rs9: Integration af migranter

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Integration of migrants

Indhold:

- Integration

- Levevilkår blandt migranter i Danmark
- Lovgivning
- Organisering og aktører i indsatsen
- Tværprofessionelt samarbejde og samarbejde med civilsamfundet
- Helhedsorienteret integrationsarbejde
- Krise og traumatisering

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om teori og metodiske tilgange, herunder forsknings- og udviklingsbaseret viden, samt viden om organisatoriske rammer med relevans for integrationsarbejde med migranter
- Har forståelse af praksis på migrationsområdet og kan reflektere over anvendelse af teorier og metodiske tilgange i det helhedsorienterede integrationsarbejde

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende udvalgte metodiske tilgange i det helhedsorienterede integrationsarbejde med migranter og mestre færdigheder indenfor de organisatoriske rammer
- Kan vurdere komplekse problemstillinger i socialt arbejde med integration af migranter samt begrunde og vælge relevante tiltag
- Kan formidle faglige problemstillinger og tiltag på integrationsområdet til migranter og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere komplekse problemstillinger i integrationsarbejde med afsæt i relevant viden og organisatoriske rammer
- Kan indgå i samarbejde med relevante aktører om integration og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position
- Kan udvikle egen praksis i socialt arbejde med integration af migranter

---

Modul Rs10: Interkulturelt socialt arbejde

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Intercultural social work

Indhold:

- Kultur, kulturforståelse og kulturelle identiteter
- Interkulturel kommunikation
- Kulturel mangfoldighed og anerkendelse

- Kategorisering og diskurser omkring etniske minoritetsborgere
- Integration og levevilkår for etniske minoritetsborgere
- Etniske minoritetsborgeres inklusion og deltagelse på udvalgte områder

Læringsmål:

Indhold

- Kultur, kulturforståelse og kulturelle identiteter
- Interkulturel kommunikation
- Kulturel mangfoldighed og anerkendelse
- Kategorisering og diskurser omkring etniske minoritetsborgere
- Integration og levevilkår for etniske minoritetsborgere
- Etniske minoritetsborgeres inklusion og deltagelse på udvalgte områder

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Har viden om teori og metodiske tilgange, herunder forsknings- og udviklingsbaseret viden, med relevans for interkulturelt socialt arbejde
- Har forståelse af teorier og metodiske tilgange og kan reflektere over anvendelse af disse i interkulturelt socialt arbejde

Færdigheder

Den studerende

- Kan anvende udvalgte metodiske tilgange i interkulturelt socialt arbejde med etniske minoritetsborgere
- Kan vurdere komplekse problemstillinger i interkulturelt socialt arbejde samt begrunde og vælge relevante tiltag.
- Kan formidle faglige problemstillinger og tiltag ud fra en interkulturel tilgang til borgere og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Kan håndtere komplekse problemstillinger i socialt arbejde med afsæt i en interkulturel tilgang
- Kan indgå i samarbejde med relevante aktører ud fra en interkulturel tilgang og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position
- Kan udvikle egen praksis i socialt arbejde med en interkulturel tilgang

Uddannelsesretning: Inddragelse og samtaler med børn, unge og familier

Inddragelse og samtaler med børn, unge og familier giver ret til at anvende betegnelsen:

SocD i inddragelse og samtaler med børn, unge og familier

Engelsk titel: Involvement and conversations with children, young people and families

Formål:

Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at arbejde inddragende og gennemføre professionelle samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner samt øvrige betydningsfulde aktører i barnets, den unges, familiens liv.

Læringsmål:

Viden

Den studerende

- Skal have udviklingsbaseret viden om teori og metodiske tilgange til det inddragende arbejde og den professionelle samtale med børn, unge og familier i udsatte positioner
- Skal kunne forstå praksis og anvendte teorier og metoder til inddragelse og til den professionelle samtale, samt kunne reflektere over praksis og anvendelsen af teori og metode i forhold til børn, unge og familier i udsatte positioner

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende metoder og redskaber til samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner samt inddragelse af barnet, den unge, forældre, netværk og samarbejdspartnere
- Skal kunne vurdere komplekse problemstillinger vedrørende inddragelse og samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner, samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger via relevant inddragelse af og kommunikation med barnet, den unge, forældre, netværk og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede samtaler eller forløb med børn, unge og familier i udsatte positioner samt situationer omkring inddragelse af børn, unge, familier og netværk
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværprofessionelt samarbejde med barnet, den unge familien samt andre betydningsfulde aktører og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position og etik
- Skal kunne udvikle egen praksis i det inddragende arbejde og i samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner

Modul Rs11: Inddragelse af børn, unge og familier

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Involvement of children, young people and families

Formål:

Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at arbejde inddragende med børn, unge og familier i udsatte positioner samt øvrige betydningsfulde aktører i barnets/ den unges liv.

Indhold:

- Børn, unge og familier i udsatte positioner
- Teoretiske perspektiver og metoder til inddragelse af barnet, den unge, forældre og øvrigt netværk
- Facilitering af inddragende processer
- Tværprofessionelt samarbejde

Viden

Den studerende

- Skal have udviklingsbaseret viden om teori og metodiske tilgange til det inddragende arbejde med børn, unge og familier i udsatte positioner
- Skal kunne forstå praksis og anvendelse af teorier og metoder til inddragelse, og kunne reflektere over anvendelsen i forhold til praksis med børn, unge og familier i udsatte positioner

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende metoder og redskaber til inddragelse af barnet, den unge, forældre, netværk og samarbejdspartnere
- Skal kunne vurdere komplekse problemstillinger omkring børn, unge og familier i udsatte positioner, samt begrunde og vælge relevante tilgange eller løsningsmodeller for inddragelse
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger via relevant inddragelse af barnet, den unge, forældre, netværk og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer omkring inddragelse af børn, unge, familier og øvrigt netværk.
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværprofessionelt samarbejde med betydningsfulde aktører i barnet, den unge, familiens liv og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position og etik.
- Skal kunne udvikle egen praksis i det inddragende arbejde omkring børn, unge og familier i udsatte positioner

Rs12: Samtaler med børn, unge og familier

ECTS-point: 10

Engelsk titel: Conversations with children, young people and families

Formål:

Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer til at gennemføre professionelle samtaler og forløb med børn, unge og familier i udsatte positioner samt øvrige betydningsfulde aktører i barnets, den unges og familiens liv.

Indhold:

- Børn, unge og familier i udsatte positioner
- Teoretiske perspektiver og metoder til den professionelle samtale med børn, unge og familier samt øvrige betydningsfulde aktører
- Den professionelles position og det relationelle samspil

Viden:

Den studerende

- Skal have udviklingsbaseret viden om teori og metodiske tilgange til den professionelle samtale med børn, unge og familier i udsatte positioner
- Skal kunne forstå anvendelse af teorier og metoder i den professionelle samtale, og kunne reflektere over anvendelsen i forhold til praksis med børn, unge og familier i udsatte positioner

Færdigheder

Den studerende

- Skal kunne anvende udvalgte metoder og redskaber til samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner
- Skal kunne vurdere komplekse problemstillinger omkring børn, unge og familier i udsatte positioner, samt begrunde og vælge relevante tilgange eller løsningsmodeller for samtaler
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger via relevant kommunikation med barnet, den unge, forældre, netværk og samarbejdspartnere

Kompetencer

Den studerende

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede samtaler eller forløb med børn, unge og familier i udsatte positioner
- Skal selvstændigt kunne indgå i samarbejde med andre professionelle omkring barnet, den unge og familien, kunne inddrage andre betydningsfulde aktører, og påtage sig ansvar inden for egen professionelle position og etik
- Skal kunne udvikle egen praksis i samtaler med børn, unge og familier i udsatte positioner

Bilag 4 Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse

I henhold til Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser nr. 1500 af 02/12/2016, Bekendtgørelse om diplomuddannelser nr 1008 af 29/06/2016 samt studieordningerne for ovenstående diplomuddannelser, har udbyderne af diplomuddannelserne fastsat nedenstående prøvebestemmelser:

§§ i nedenstående tekst henviser til bestemmelserne i Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser nr. 1500 af 02/12/2016

4.1 Generelle bestemmelser

Formålet med prøverne

jf. § 2

Formålet er at dokumentere, i hvilken grad de faglige mål for uddannelsen og dens elementer er opfyldt.

Tilmelding til prøver samt afholdelse af syge- og omprøve

jf. §§ 5–7

Den studerende har samtidigt med sin tilmelding til uddannelsen indstillet sig til prøve og den enkelte uddannelsesinstitution kan fastsætte nærmere regler om framelding.

Uddannelsesinstitutionen meddeler eksaminanden tid og sted for prøvens afholdelse.

Omprøve og sygeprøve:

Består den studerende ikke prøven, tilbydes omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret. Den studerende kan være tilmeldt 3 gange til samme prøve.

Ved forfald på grund af dokumenteret sygdom tilbydes den studerende sygeprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret.

4.2 Prøveformer

Uddannelsens prøver

jf. §§ 11-13

- **Prøveformen:**

Prøveformen kan være skriftlig prøve, mundtlig prøve eller kombinationsprøve. Den enkelte uddannelsesinstitution fastsætter i sin studievejledning/eksamensvejledning, hvilken af de tre prøveformer der anvendes for det enkelte modul ifølge prøveallongen

- **Individuel prøve eller gruppeprøve:**

Den studerende kan vælge at gå til individuel prøve eller gruppeprøve på op til 3 studerende

Såfremt der ønskes gruppeprøve, meddeler de studerende dette senest på et af institutionen fastlagt tidspunkt.

- **Individuel bedømmelse:**

Bedømmelsen er altid individuel, uanset om der er tale om individuel prøve eller gruppeprøve. Det betyder, at den enkeltes præstation altid skal kunne identificeres i produkter, såfremt de indgår i bedømmelsen.

- **Placering af prøverne i uddannelsesforløbet:**

Modulprøverne afslutter modulet.

4.2.1 Skriftlige prøver

Skriftlig prøve: Skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer. Analyse af centrale og eksemplariske praksisrelaterede situationer, som kan belyse relevante teoretiske og metodiske overvejelser. Bedømmelsen er individuel.

Skriftlig prøve: Skriftlig opgave ud fra spørgsmål

En skriftlig opgave der udarbejdes på grundlag af spørgsmål stillet fra uddannelsesinstitutionens side med udgangspunkt i modulets formål, indhold og læringsmål. Spørgsmålene kan ligeledes relatere sig til en given case. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af modulets begreber og teorier relateret til praksis. Bedømmelsen er individuel.

Skriftlig prøve: Portfolio

Den studerende udarbejder en portfolio i løbet af modulet. En portfolio er en systematisk og målrettet udvælgelse af skriftlige refleksioner over et eller flere udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Til prøven udarbejdes en sammenfatning af portfolio. Bedømmelsen er individuel.

4.2.2 Mundtlige prøver

En mundtlig prøve er en prøve, hvor kun den mundtlige besvarelse bedømmes. Den mundtlige prøve kan foregå individuelt eller i grupper. Prøven kan tage udgangspunkt i en synopsis, case eller andet produkt, der ikke indgår i bedømmelsen.

Individuelle mundtlige prøver

Studerende, der går til mundtlig prøve individuelt, udarbejder alene et eventuelt oplæg til prøven. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvori censor kan deltage.

Mundtlige gruppeprøver

Studerende, der går til mundtlig prøve i grupper, udarbejder eventuelle oplæg til prøven og går til prøve sammen. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminander og eksaminator, hvori censor kan deltage.

4.2.3 Kombinationsprøver

En kombinationsprøve defineres som en mundtlig prøve kombineret med et produkt, som også indgår i bedømmelsen.

Produktet kan udarbejdes af en studerende eller af en gruppe.

Ved skriftlige produkter gælder, at indledning, problemformulering (hvis en sådan anvendes) og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele. Bedømmelsen er individuel.

Oplægsformer til mundtlige kombinationsprøver indgår i bedømmelsen og er:

Skriftligt oplæg, skriftlig opgave, elektronisk oplæg:

- Skriftligt oplæg indgår i bedømmelsen og kan være: case, port folio o.lign.
- Skriftlig opgave indgår i bedømmelsen. Ved gruppefremstillet produkt gælder følgende: Indledning, problemformulering (hvis en sådan anvendes) og konklusion er fælles for gruppen; ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.
- Elektronisk oplæg indgår i bedømmelsen og kan være videooptagelse og anden elektronisk besvarelse. Det elektroniske oplæg medbringes til prøven. Institutionen skal sikre, at bedømmerne har adgang til det pågældende fremvisningsmedie, PC og lignende.

Mundtlig prøve kombineret med case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis. Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin case og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at analysere praksis. Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis. Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med portfolio

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg/ opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med elektronisk produkt, eksempelvis videosekvenser, power point præsentation el.a.

Den studerende udarbejder en videosekvens, der skal rumme centrale og eksemplariske situationer, som kan illustrere relevante, teoretiske og metodiske overvejelser. Varigheden af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale opgavevejledning/eksamensvejledning. Elektronisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med videosekvens og skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder et skriftligt oplæg og et selvproduceret videoklip.

Varighed af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale eksamensvejledning. Skriftligt oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. Videoklipet indgår ikke i bedømmelsen.

Afgangsprojektet: Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave

Afgangsprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne.

Se i øvrigt studieordningens kapitel 7. Skriftligt afgangsprøve og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Bedømmelsen er individuel med ekstern censur.

4.3 Særlige forhold

Anvendelse af hjælpemidler

jf. § 16

Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladte i forbindelse med udarbejdelse af bedømmelsesgrundlag og fremlæggelse til mundtlig prøve.

Eksaminanden er selv ansvarlig for at hjælpemidlerne er til stede, og at de virker.

Institutionen kan af kapacitetsmæssige hensyn fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler.

Det anvendte sprog ved prøven

jf. § 18

Prøverne aflægges normalt på dansk, medmindre undervisningen på modulet har været meddelt på et fremmedsprog, eller at væsentlige formål giver grundlag for dispensation.

I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere færdigheder i fremmedsprog.

Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på dette sprog, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere eksaminandens færdigheder i et andet sprog.

Uddannelsesinstitutionen kan desuden, hvor forholdene gør det muligt, tillade en eksaminand, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

Særlige prøvevilkår

jf. § 19

Uddannelsesinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til eksaminander med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til eksaminander med tilsvarende vanskeligheder samt til eksaminander med et andet modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse eksaminander med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Brug af egne og andres arbejder

jf. § 20

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

Får institutionen bekræftet formodning om, at en eksaminand ikke overholder reglerne for retmæssig eksamensadfærd, herunder får eller giver uretmæssig hjælp, udgiver en andens arbejde for sit eget, anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller udviser forstyrrende adfærd, bortvises eksaminanden fra prøven.

I mindre alvorlige tilfælde giver uddannelsesinstitutionen først en advarsel.

En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt et prøveforsøg.

Uddannelsesinstitutionen kan under skærpede omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra institutionen i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

Bedømmelse

jf. § 34, stk.1-6

Prøver bedømmes internt eller eksternt, jf. Studieordningen kapitel 9.

Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af institutionen.

Ved eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en eller flere censorer, der er beskikket af Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Ved bedømmelsen af eksamenspræstationen i afgangsprøvet skal der lægges vægt på eksaminandens formulerings- og staveevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

Det kan påvirke karakterfastsættelsen med én karakter i såvel opad- som nedadgående retning. Institutionen kan dispensere herfra for eksaminander, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Klage og anke

jf. kapitel 10.

- Klage

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af eksaminanden til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundes det.

Til brug for klagesagen skal eksaminanden efter anmodning have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse.

Eksaminanden kan fortsætte uddannelsen under klagesagens behandling bortset fra, hvor andet er fastsat i bekendtgørelse eller i henhold til bekendtgørelse.

Klagen kan vedrøre

- 1) Eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- 2) Prøveforløbet
- 3) Bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der har en frist på normalt 2 uger til at afgive en udtalelse.

Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen.

Klageren skal have mulighed for at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt 1 uge.

Uddannelsesinstitutionen afgør klagen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelser og klagerens kommentarer til udtalelserne.

Afgørelsen, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) Tilbud om ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) Tilbud om ny prøve (omprøve)
- 3) At klageren ikke får medhold i klagen

Kun når bedømmerne er enige om det, kan uddannelsesinstitutionens afgørelse gå ud på, at klageren ikke får medhold.

Uddannelsesinstitutionen skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Accept af tilbud om ombedømmelse eller omprøve skal ske senest 2 uger efter meddelelse om, at afgørelsen er afgivet. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt.

Er bevis udstedt, skal uddannelsesinstitutionen inddrage beviset, indtil bedømmelsen foreligger og eventuelt udstede et nyt bevis.

Til ombedømmelse og omprøve udpeges nye bedømmere. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelse.

Bedømmerne meddeler uddannelsesinstitutionen resultatet af ombedømmelse vedlagt en skriftlig begrundelse.

Uddannelsesinstitutionen giver klageren meddelelse om bedømmelsen og begrundelsen for bedømmelsen.

Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

- Anke af afgørelse

Klageren kan indbringe uddannelsesinstitutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et af institutionen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse. Klageren indgiver anken til uddannelsesinstitutionen. Anken skal være skriftlig og begrundet.

Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med uddannelsesinstitutionens afgørelse. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Uddannelsesinstitutionen nedsætter i samarbejde med censorformandskabet et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke.

Der kan nedsættes permanente ankenævn. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet.

Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnets afgørelse, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) Tilbud om ombedømmelse ved nye bedømmere, dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) Tilbud om omprøve ved nye bedømmere
- 3) At klageren ikke får medhold i anken

Ankenævnets afgørelse meddeles uddannelsesinstitutionen snarest muligt og ved vintereksamen senest 2 måneder og ved sommereksamen senest 3 måneder efter, at anken er indgivet til institutionen.

Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal uddannelsesinstitutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

Uddannelsesinstitutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.